

Pošta Terezína 50 obětem

roč. 10
vychází 1. 12. 2017
školní rok 2017–2018

Koncentrační tábor Terezín byl v provozu od 10. června 1940 (věznice gestapa v Malé pevnosti), resp. 24. listopadu 1941 (židovské ghetto v městě Terezín) do 5. května 1945, kdy utekli poslední nacisté. Dne 8. května 1945 do Terezína přijely první sovětské jednotky.

Terezín sloužil především jako shromažďovací tábor. Na východ Němci odeslali v 63 transportech přes 88 000 lidí. Z nich přežilo asi 3 600 lidí.

Celkem Terezínem prošlo asi 157 000 lidí. Z tohoto počtu válku nepřežilo zhruba 118 000 lidí. Přimo v Terezíně zemřelo na 35 tisíc lidí. Ještě v květnu 1945 zde zemřelo cca 1 500 lidí včetně českých a ruských zdravotníků na tyfus.

Milý dědečku, Terezín 3. 9. 1942

včera jsem měl šťastný den, protože jsem umýval záchody. Každému se taková práce nepoštěstí. Jinak většinou pomáhám na stavbě, což je hrozná dřina. Snažíme se společně modlit a scházet v modlitebně. Minulý týden zemřela babička a včera odjel táta v transportu někam na východ. Myslím moc často na něho.

Pomáhám ilustrovat časopis Vedem. Jde to těžko. Jsem rád, že se mi vůbec podařilo sehnat nějaké papíry a pero, abych ti mohl napsat aspoň pár řádek.

Modli se za nás. Myslím na tebe.

Tvůj vnuk David

Milý dědečku, Terezín 3. 9. 1944

v ghettu mám sice moc kamarádů, ale necítím se tu dobře. Žijeme spolu s dalšími 50 lidmi v malé místnosti. Maminku jsem už dlouho neviděl, protože zde bydlí muži a ženy odděleně.

Včera jsme měli možnost hrát si v parku, protože se tu natáčel film o Terezíně. Pokud ten film uvidíš, nevěř mu prosím.

Táta měl před týdnem špatnou náladu a nadával na nacisty. Bohužel ho jeden z vajáků slyšel. Bojím se, že ho pošlou do Malé pevnosti. To je vězení.

Svědí mě celé tělo. To je proto, že jsem se už asi dva týdny neměl možnost osprchovat.

Jediné, co mě dokáže rozveselit, jsou mí kamarádi. Píšeme spolu časopis. Každé odpoledne se tajně sejdem a vymýšlíme, co nového napíšeme.

Už musím končit. Slyšel jsem, že brzo pojedeme do Osvětimi. Tam bude určitě líp.

Tvůj Samuel

Milá tetičko, Terezín 9. 9. 1942

pišu ti z Terezína a chci ti poradit, ať se od něj držíš co možná nejdál. Jezdí odsud vlaky někam do neznáma a ti, co v nich odjeli, se už nevrátili. Doufám, že mě vlakem nikam nepošlou.

Jinak mám velký hlad a všichni hrozně páchneme. Sprchujeme se 1x za měsíc.

Když ti tento dopis přijde, okamžitě se odstěhuj.

Tvůj synovec Adolf

Milá rodino, Terezín 9. 8. 1943

je tady strašně. Na jedné posteli spíme po pěti. Z horních pater na mě padá spousta špíny a brouků. Po celém těle mám lupénku a denně je mi špatně. Celý den musíme pracovat na poli nebo uklízet mrtvolky.

Zrovna včera mi zastřelili kamaráda a kamarádku poslali do jakési Osvětimi.

Jen pomalu se mi hojily rány, které mi, jak jsem vám psal, způsobili dozorcí. Už je to však skoro zahojené. Brzy mě asi přepošlou pracovat jinam.

Včera jsem se mohl poprvé osprchovat. Byl jsem ve sprše sice jen dvě minuty, ale hned se cítím lépe.

Ahoj, snad vám brzy zase napíšu.

David

Milý dědečku, Terezín 11. 6. 1942

piši ti již z Terezína. Vůbec to tu není tak hezké, jak jsem si myslela.

Jsme ubytováni ve velké místnosti, kde jsou trojpatrovky. Naštěstí spím nahoře s maminkou.

Všichni mají blechy a vši. Koupeme se jednou za dva týdny.

Tatínek chodí každé pondělí na kopanou. To je tu asi jediné dobré. Večer si malují obrázky, abych se aspoň trochu rozveselila.

Doufám, že se odsud brzy dostaneme.

Tvoje Ráchel

Milý tatínku, Terezín 10. 2. 1944

pišu ti z Terezína. Je tu velká zima. Žijeme v pokoji s dalšími dívkami a ženami. Mamince se povedlo zabrat horní patro postele. Každou noc mě nepříjemně svědí a bolí kůži. Na kůži se mi objevují nové a nové červené skvrny a někdy i boláky.

Ostatní dívky jsou tu hodné, navzájem si pomáháme. Od jedné paní jsem slyšela, že tohle není konec, že nás převezou ještě někam dál. Nevím, co tím myslela, ale nechci odsud odejít někam pryč.

Chtěla bych se s tebou zase vidět, stýská se mi. Bojím se toho, co bude dál.

Snad se brzy setkáme, až tohle, jak doufám, brzy skončí.

Tvoje Luisa Müller

Milá Báro, Terezin 29. 8. 1943

pišu ti z Terezína. Dostávám málo jídla, mám pořád hlad. Tady to není jak ve škole, že mohou sníst 13 knedlíků, ale jen jeden. V jedné místnosti je nás asi padesát. Na jedné posteli spíme tři.

Mám za sebou další operaci. Na té jsem byla těsně před tím, než jsem odjela do Terezína. Chodím pořád o berlích a můj zdravotní stav se zhoršil. Zhubla jsem aspoň 15 kilo.

Strázně se tu nudím. Byla jsem tu i s tátou a mámou, ale máma včera umřela. Tátu jsem viděla včera a uvidím ho až za týden.

Pozdravuj naši celou třídu a pamatuj na mě ve svých modlitbách. Měj se krásně.

Tvá spolužačka Marta

Milá babi, Terezin 9. 8. 1943

pišu Ti z Terezína. Bydlím v jednom pokojíku s maminkou a se čtyřmi dalšími lidmi. Tatínka jsem viděla naposledy před týdnem, a když jsem se snažila z maminky dostat, kde je, říkala, ať se neptám.

Každý den si nakreslím jeden obrázek a potom z nich skládám knížku. Dnes jsem nakreslila holčičku v červených šatech s kytičkami. Také bych chtěla jednou takové šaty.

Včera jsem byla s maminkou v malé modlitebně, kterou tu máme. Je moc pěkná. Musíme tam chodit po malých skupinkách, aby nás neviděli.

Často na tebe myslím, babi. Těším se, až se zase setkáme.

Tvoje malá Anička

Milá tetičko, Terezin 5. 1. 1942

tak ráda bych s tebou byla v Americe.

Nemáme jídlo ani vodu. Je velká zima a každý den někdo umře. Nevím, co je s tátou, už jsem ho pět měsíců neviděla. Hrozně se o něj bojím. Máma je v pořádku, takže se o svou sestru nemusíš bát.

Spousta lidí je nemocná a zraněná. Jsem trochu nachlazená, ale myslím, že to nic nebude. Každý den se tady trápím.

Jo, zapoměla jsem napsat, že moje sestry jsou obě v pořádku, ale bratr je hodně nemocný.

Už musím končit. Dopis ti totiž posílám tajně, protože kdyby to Němci zjistili, dopadla bych hodně špatně.

Tvoje Ester

Milá babičko, Terezin 11. 9. 1944

pišu ti z ghetta. Jsem tu první týden. Jsem tu sám se sestrou. Před dvěma týdny jsme dostali předvolání. Maminku a tatínka pak poslali neznámo kam. Každý týden odsud odjíždí vlak na východ.

Jídla je tu málo a je špatné. Je nás hodně namáčkanych v jednom pokoji. Spíme v postelích 3 nad sebou. Je to tu hřidané. Včera se někdo pokusil utéct. Chytli ho, odvedli ho do budovy gestapa a už jsme ho neviděli.

Prý se tu sprchují jen jednou za měsíc. Lidé jsou tu slabí a nemocní. Snad brzy dorazí osvobození.

Tvůj vnuč Tomáš

Milá maminko, Terezin 9. 8. 1943

doufám, že se máš dobře. Pozdravuj ostatní sourozence. Moc se mi stýská. Ráda bych vás ještě jednou viděla.

Je to tu strašné. Každý den tu vidím umírat aspoň 100 lidí. Bojím se, že tu taky umřu. Přeji vám, ať se máte lépe než já. Jídla tady taky moc nemáme.

Pokouším se tu pomáhat lidem. Jsou tu na nás ale velmi přísní.

Každý den se modlím za to, že jsem naživu. Poma-lu ale přestávám věřit, že vás ještě někdy uvidím.

Mám vás moc ráda.

Ema

Milá babičko, Terezin 6. 5. 1943

doufám, že se máš líp než já. Bojím se o brášku, má nějakou nemoc, a nechtějí nám dát léky. S jednou holčičkou, co leží vedle mě, jsme se bavily o tom, co bychom dělaly, kdybychom se odtud dostaly. Já bych jela hned za tebou. Možná bych ji vzala s sebou, protože její rodiče transportovali do Osvětími a je teď úplně sama.

S jednou skupinou se scházíme a snažíme se pravidelně chodit do synagogy. Někdy lituji, že jsem Židovka, ale tyto škaredé myšlenky rychle zaženu, protože je nejdůležitější zachovat si víru.

Táta tu s námi není, transportovali ho do jiného tábora a já jen doufám, že žije a že se má dobře.

Jinak to tu je nudné, každý den je pro mne stejný a já doufám, že se s tebou ještě někdy setkám.

Tvoje Anežka

Terezinským ghettem prošlo kolem 11 tisíc dětí. Pod vedením akademické maličky Friedl Dicker-Brandeisové namalovaly 4 387 kreseb, které zůstaly ukryty v kufrech na půdě. V současnosti jsou kresby vystaveny v pražské Pinkasově synagoze.

Lieber Papa,

ich schreibe dier aus Theresienstadt. Hier sind sehr viele Leute in einem Raum. Die Männer schlafen manchmal auch im stehen und in einem Raum bis zu 60 Personen. Ich habe ein Bett. Wir schlafen in dreistockigen Betten. Ich habe mir das obere ausgesucht.

Die Männer müssen schwer arbeiten. Vor einem Eintritt ist ein großes Schild mit „Arbeit macht frei“. In finde, dass das nicht aber stimmt:

Ich schreibe jeden Tag Tagebuch, damit viele wissen, wie es hier wirklich nicht gut ist und dass es sehr schwer ist.

Der Waschraum ist sehr klein für so viele Leute. Es gibt hier zwei, aber wenig Wasser, wenn du dir vorstellst, dass wir schon 60 auf einem Zimmer sind.

Ich freue mich schon, wenn wir uns wieder sehen.

Es grüßt dich deine

Inge Müller

Theresienstadt 9. 8. 1943

Milý tatínku, Terezin 9. 8. 1943

pišu ti z koncentračního tábora.

Je to tu poměrně drsné, někteří nacisti se k nám chovají jako k dobytku. Většinu času mám hlad a je mi tu zima, ale našel jsem si tady kamarády, takže to tu nějak táhnu s nimi.

Je to tu smutné, protože lidé tady umírají bohužel i do 3 dnů po příjezdu. Mnoho lidí dostalo infekci, např. i ze sprch nebo z pokojů, kde bydlí, protože v jedné poměrně malé místnosti žije třeba 60 lidí.

Moc se na vás těším, na tebe i na maminku.

Tvůj Martin

